

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Освітня програма	13540 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	13540
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бала Олександр Петрович, Вдовкіна Ольга Олегівна, Кичилук Олександр Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2021 р. – 19.02.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Lisove-gos-bak-sam.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D0%A0%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%9C%D0%90.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі ОП чітко сформовані та загалом відповідають місії та стратегії розвитку університету. Роботодавці, студенти та викладачі оцінюють результати навчання та залучаються до оновлення змісту ОП. Зміст ОП дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, на сайті структуровані з виокремленням додатків. Правила, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані відповідними положеннями. У ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Перевірка робіт на наявність академічного плагіату здійснюється із використанням сервісу «Unicheck», що рекомендований МОН України. Інфраструктура ЗВО забезпечує досягнення визначених цілей та результатів; в цілому задовольняє потреби і інтереси учасників освітнього процесу (включаючи осіб з особливими потребами) та надається у безоплатному доступі. ЗВО забезпечує надання освітніх послуг у дистанційному режимі на основі власної платформи. Академічний рівень НПП задіяних на ОП є високим. На кафедрі працюють викладачі, які мають значний досвід практичної роботи в лісовій галузі, проте роботодавці не залучені до аудиторних занять. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують підготовку здобувачів за ОП загалом відповідає спеціальності та дисциплінам за невеликим винятком. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО є прозорими. Проте, освітня програма та навчальний план мають ряд зауважень, зокрема це порушення логічного викладання дисциплін «Лісові культури», «Механізація лісгосподарських робіт», «ГІС у лісовому господарстві» та виконання курсових робіт; повторюваність окремих дисциплін або їх структурних складових («Лісові культури» та «Лісовідновлення», «Лісорозведення»; «Варіаційна статистика» та «Біометрія»); навчальна практика проводиться лише з двох дисциплін; виробничі практики проводяться лише в зимовий період, що унеможливує охоплення значної частини виробничого процесу підприємств; набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок забезпечується однією вибіркової дисципліною «Соціальне лісівництво»; некоректним є виділення в НП окремо вибіркової складової за вибором ЗВО (оскільки це не є вибором студента); вибір студентів в НП не передбачає обрання ОК з інших ОП, крім того обмежується можливістю вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти з причини попарної побудови вибору навчальних дисциплін; кваліфікація за навчальним планом не відповідає діючому стандарту; матеріально-технічні ресурси (обладнання) професійного спрямування представлені переважно наочним матеріалом. ЕГ відмічає, що усі наведені недоліки можуть бути виправлені протягом одного року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП відповідає місії та стратегії діяльності університету, має чітку ціль та фокус програми, що спрямовані на регіональні особливості ведення лісового господарства. Освітня програма відповідає вимогам діючого СВО за спеціальністю «Лісове господарство». Зміст освітніх компонентів відповідає предметній області визначеної спеціальності. Позитивним є залучення викладачів із числа практиків виробництва. Позитивною практикою є система належного інформування потенційних вступників про правила прийому та умови навчання. Слід відмітити наявність окремої сторінки сайту приймальної комісії університету, чіткість та структурованість поданої інформації, а також наявність на сайті покрокової інструкції для абітурієнтів. ЗВО надає можливості здобувачам поєднувати навчання та дослідження та інтегрований з міжнародним науковим середовищем, що підтверджується наявністю б1 договору про співпрацю та сприяє інтернаціоналізації навчання і наукових досліджень. Є приклади інтернаціоналізації серед викладачів кафедри: Ю.С. Шпарик на даний час є експертом двох міжнародних проектів. Правила, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані Кодексом честі та відповідними положеннями. У ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Академічний рівень НПП задіяних на ОП є високим. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО є прозорими, а при оцінюванні рівня професіоналізму викладача враховується опитування здобувачів щодо рівня якості викладання, об'єктивності оцінювання та ін. Сильною стороною є розвинена інфраструктура та забезпечення вільного безоплатного доступу до інформаційних ресурсів. Позитивною практикою ЕГ вважає матеріальне заохочення студентів (як контрактної так і бюджетної форм фінансування) у вигляді стипендій недержавного рівня та можливість отримати соціальну допомогу. Також сильною стороною є здатність ЗВО забезпечити надання освітніх послуг у дистанційному режимі на основі власної платформи. В ЗВО створені підрозділи, що регулюють процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема Центр забезпечення якості. ЗВО своєчасно оприлюднює інформацію на веб-сайті університету, факультету, кафедри, допоміжних підрозділів і забезпечує прозорість та публічність освітнього процесу та діяльності університету в цілому.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін слід віднести: порушення логічного викладання деяких дисциплін, в тому числі виконання курсових робіт; повторюваність окремих дисциплін або їх структурних складових («Лісові культури» та «Лісовідновлення», «Лісорозведення»; «Варіаційна статистика» та «Біометрія»); навчальна практика проводиться лише з двох дисциплін; виробничі практики проводяться лише в зимовий період, що унеможливує охоплення значної частини виробничого процесу підприємств; набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок забезпечується однією вибіркової дисципліною «Соціальне лісівництво»; некоректним є виділення в НП окремо вибіркової складової за вибором ЗВО (оскільки це не є вибором студента); вибір студентів в НП не передбачає обрання освітніх компонентів з інших ОП, крім того обмежується можливістю вільного вибору індивідуальної

освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти з причини попарної побудови вибору навчальних дисциплін; кваліфікація за навчальним планом не відповідає діючому стандарту; наукова активність студентів, які навчаються на ОП, не є високою; студенти ОП не брали участі у міжнародних програмах; не всі здобувачі вищої освіти достатньо твердо певні в доцільності дотримання академічної доброчесності; недостатнє залучення роботодавців до організації та реалізації навчального процесу, зокрема, роботодавці жодним чином не залучені до аудиторних занять; не відповідають базова освіта і спеціальність наукового ступеня Дмитрика П.М. таким дисциплінам як «Лісова зоологія», «ГІС у лісовому господарстві», «Дендрологія» тощо, хоча галузь знань є відповідною; наявна політика та алгоритм дій урегулювання конфліктів, зокрема сексуальних домагань, представлена мінімальною базою документів; матеріально-технічні ресурси (обладнання) професійного спрямування представлені переважно наочним матеріалом; слабкий зворотній зв'язок із випускниками ОП; Рекомендації: Суттєво доопрацювати ОП, зокрема навчальний план з урахуванням зазначених недоліків, особливо в контексті практичного навчання та дисциплін вільного вибору студентів. Розробити систему заохочення/сприяння саме науковій активності студентів. Звернути увагу на інформування всіх учасників освітнього процесу щодо можливостей закордонної співпраці, налагодивши якісну комунікацію в ЗВО. Посилити популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів освіти. Активізувати співпрацю з представниками роботодавців та залучити випускників до процедур перегляду ОП. Розширити та оновити вже існуючу матеріально-технічну базу додатковим геодезичним та лісотаксаційним обладнанням, а також забезпечити використання дослідних об'єктів для проведення навчальних практик. Вдосконалити існуючу нормативну базу ЗВО щодо регулювання конфліктів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП чітко сформовані та загалом відповідають місії та стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» на 2020-2027 рр. (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету/>), що полягають в підготовці фахівців, здатних вирішувати різноманітні виробничі питання лісогосподарського профілю. Наукова діяльність підтверджується наявністю виконання науково-дослідної теми «Розробити еколого-лісівничі заходи щодо підвищення поліфункціональної ролі лісів регіону Українських Карпат» (№ державної реєстрації 0119U101789) на 2019-2023 рр. Особливістю ОП є регіональний підхід до вивчення лісових екосистем регіону з акцентом на екологічне удосконалення лісогосподарських заходів та особливостей відновлення лісів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В університеті функціонують Студентський сенат (<https://pnu.edu.ua/студентський-сенат/>) і профком студентів (<https://pnu.edu.ua/студентський-профком/>), які згідно положень у своїй діяльності долучаються до обговорення змісту ОП та доносять побажання студентів щодо її якості до керівництва університету. Зокрема, під час зустрічі із представниками студентського самоврядування було зазначено включення до складу вченої ради університету представників студентства, що підтверджено переліком членів вченої ради (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/Члени-вченої-ради.pdf>) на засіданні якої обговорюється зміст освітніх програм. З роботодавцями заключено угоди на проходження виробничої практики на лісогосподарських підприємствах та науково-дослідних установах Карпатського регіону (наведено копії договорів про співпрацю), в рамках яких проводять виробничі практики. Роботодавці, студенти та викладачі залучаються до оновлення змісту ОП, про це свідчать результати опитування зацікавлених сторін, а їх пропозиції обговорюються на засіданні кафедри (протокол № 9 від 12.02.2009 р. <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%969-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>). Зокрема, були враховані пропозиції роботодавців, щодо персоналізації завдання на виробничу практику; пропозиції студентів щодо включення до переліку вибіркових таких дисциплін як «Енергетичні плантації», «Плодово-ягідні плантації», «Лікарські плантації».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням потреби ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що підтверджено рецензіями-відгуками НДІ гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака та трьох лісгосподарських підприємств Івано-Франківської області із зазначенням високого рівня підготовки випускників ОП та рекомендації щодо покращення змісту ОП (копії відгуків додано до матеріалів самооцінки та розміщені на сайті кафедри <https://kag.pnu.edu.ua/оп-бакалавр-205-лісове-господарство/>). Відгуки роботодавців підтверджують відповідність ОП сучасним тенденціям розвитку лісової галузі в регіоні. ОП включає ряд дисциплін, спрямованих на вивчення саме екологічної компоненти лісгосподарської діяльності, оскільки в регіоні значна кількість лісових площ відноситься до природно-заповідного фонду («Рекреаційне лісівництво», «Урбоекологія та фітомеліорація», «Природозаповідна справа», «Екологія лісу»). Зі слів гаранта програми під час формування ОП здійснений аналіз існуючих ОП зі спеціальності 205 «Лісове господарство» в інших ЗВО України (Національного лісотехнічного університету України (м. Львів), Національного університету біоресурсів і природокористування (м. Київ), Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, Житомирського державного агроекологічного університету та інші) та близького зарубіжжя (Словаччина, Румунія).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України для освітнього рівня «Бакалавр» за спеціальністю 205 «Лісове господарство» введений в дію 05.12.2018 р. (наказ МОН України №1342). В зв'язку з цим в січні 2019 р. зміст ОП було переглянуто та приведено до вимог стандарту (затверджено на засіданні кафедри, протокол №12 від 12.02.2019 р., Вченою радою Факультету природничих наук, протокол № 6 від 21.02.2019 р., та Вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», протокол №2 від 26.02.2019 р.). Згідно з матрицею відповідності всі ПРН забезпечуються обов'язковими дисциплінами, а також підсилюються вибірковими складовими ОП. Таким чином, ОП дозволяє досягти всіх ПРН визначених СВО за спеціальністю «Лісове господарство».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП відповідає місії та стратегії діяльності ЗВО, має чітку ціль та фокус програми, які спрямовані на регіональні особливості ведення лісового господарства; це підтверджується рецензіями-відгуками лісгосподарських підприємств регіону щодо оцінки підготовки фахівців за ОП та змісту самої ОП. Позитивним є наявність тісної співпраці із провідними лісгосподарськими підприємствами регіону; це забезпечує проходження практичної підготовки студентів та підвищення кваліфікації співробітників кафедри, що підтверджується наявністю відповідних договорів про співпрацю та практичне навчання (виробничу практику) студентів. ОП відповідає вимогам діючого стандарту вищої освіти за спеціальністю «Лісове господарство», оскільки обов'язкові компоненти ОП забезпечують набуття загальних та фахових компетентностей, а також досягнення програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: Експертна група вважає недоліком даної ОП відсутність зворотного зв'язку із випускниками ОП (відсутні результати опитування, анкетування, відгуки). Рекомендації: Активізувати залучення випускників до процедур перегляду ОП, зокрема шляхом проведення відповідних анкетувань, збору відгуків тощо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за ОП в цілому відповідають визначеному Критерію. Цілі ОП чітко сформовані та загалом відповідають місії та стратегії розвитку ЗВО. Роботодавці, студенти та викладачі оцінюють

результати навчання та залучаються до оновлення змісту ОП. Університетом здійснений аналіз існуючих ОП зі спеціальності в інших ЗВО України та близького зарубіжжя. Освітня програма приведена до вимог діючого стандарту. Слід відмітити недостатню увагу у роботі із випускниками ОП. Обов'язкові компоненти ОП забезпечують набуття загальних і фахових компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 1, а слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти і складає 240 кредитів та відповідає Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Вибіркова складова становить 60 кредитів, що забезпечує 25% вибіркового дисциплін та формує індивідуальну освітню траєкторію студента (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Навчальний-план-Бакалавр-Денна-2019-р.pdf>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група на підставі вивчення та аналізу освітньої програми дійшла висновків, що в цілому зміст освітньої програми має чітку структуру. Загалом освітні компоненти являють собою логічну взаємопов'язану систему, в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за освітньою програмою. ОП має основні необхідні реквізити, а саме: кваліфікацію, опис предметної області, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, перелік освітніх дисциплін, форми та методи оцінювання, матриці зв'язків між дисциплінами та компетентностями, а також ПРН та ОК. Разом з тим деякі освітні компоненти не мають логічної послідовності їх викладання: «ГІС у лісовому господарстві» викладається в 4 семестрі до вивчення професійних дисциплін; «Механізація лісгосподарських робіт» – у 7 семестрі, вже після вивчення «Лісових культур» та написання курсових робіт, в яких використовується підбір агрегатів для механізованих операцій; «Промислове лісовирощування» вивчається перед курсом «Лісових культур». Є й інші недоліки: серед переліку вибіркового дисциплін присутні окремо «Лісовідновлення» та окремо «Лісорозведення», які значною мірою дублюють нормативну дисципліну «Лісові культури». «Варіаційна статистика» та «Біометрія» - є однією і тією ж дисципліною, що підтверджується аналізом їх силабусів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На думку ЕГ, зміст ОП загалом відповідає предметній області спеціальності «Лісове господарство». Переважна більшість дисциплін навчального плану повністю відповідають об'єктам вивчення спеціальності. В результаті аналізу освітніх компонент ОП було виявлено, що загалом в процесі навчання здобувачі вищої освіти набувають всі необхідні компетентності. Зокрема, представлені матриці зв'язків між освітніми компонентами ОП підтверджують набуття всіх загальних та фахових компетентностей при вивченні обов'язкових дисциплін. ОП передбачає теоретичну та практичну складову навчання. Практична підготовка включає в себе виконання курсових робіт з дисциплін «Лісівництво» та «Лісові культури»; виробничу практику на 3 та 4 курсі; навчальну практику на 3 курсі.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії студентами університету забезпечується можливістю навчання за індивідуальним графіком, що регламентується «Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%Bo%D0%BA%D0%Bo%D0%B7-628.pdf>). Дане положення передбачає самостійне вивчення студентом дисциплін навчального плану, у тому числі з використанням методів дистанційного навчання. Освітня програма передбачає можливість (60 кредитів ЄКТС) для формування індивідуальної освітньої траєкторії безпосередньо студентом. Процедура вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти регламентовані «Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін (затверджено Вченою радою університету, протокол №6 від 29 червня 2016 р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp->

content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-DVNZ-Prykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-V.-Stefanyka.pdf). Проте, в навчальному плані не вказано дисципліни за вибором з ОП інших спеціальностей, хоча в Положенні це передбачено.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та навчальний план передбачають проведення таких видів практичного навчання: навчальної та виробничої практик; курсових робіт; дипломних робіт та атестації. Положенням про організацію освітнього процесу в університеті практичне навчання передбачає проведення навчальної, виробничої, переддипломної та науково-дослідної практик (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf). Загальний обсяг практичного навчання згідно ОП та НП становить 30 кредитів ЄКТС. Графік навчального процесу передбачає проходження виробничої практики взимку та не охоплює вегетаційний період. Продемонстровані договори про співпрацю та проведення практичного навчання із 5 лісогосподарськими та 1 природоохоронним підприємством. Проходження навчальних та виробничих практик регламентується Наскрізною програмою практики для спеціальності 205 «Лісове господарство» (https://kl.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/26/2019/12/Наскрізна-практика_ЛГ_2019.pdf). Аналіз останньої показав, що проходження навчальної практики відбувається з дисципліни «Лісова таксація» та виробничої практики для всіх ОР з назвою «Технологія лісогосподарського виробництва». В результаті спілкування зі здобувачами освіти та викладачами ОП виявлено розбіжності, щодо змісту навчальної практики. Так, в СО зазначено комплексну практику з дисциплін «Лісівництво», «Лісові культури» та «Лісова таксація»; викладачі зазначили – «Лісівництво» та «Лісова таксація»; студенти – «Лісівництво» та «Лісове товарознавство». Проведене анкетування студентів, щодо отримання знань орієнтованих на практику та отримання фахових навичок (питання 5.6) показало результат 4,2 бали із 5 можливих. Під час спілкування зі здобувачами освіти було висловлене повне задоволення практичною підготовкою на ОП та відсутності необхідності його покращення.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Виходячи зі змісту ОП, навчального плану та силабусів дисциплін, форми і методи проведення навчальних занять та їх тематика не гарантують набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills). ЗВО акцентує увагу на отриманні соціальних навичок при вивченні дисципліни «Соціальне лісівництво», проте вона є вибірковою і може бути не обрана студентом, що обмежить набуття таких навичок. Зі слів академічного персоналу соціальні навички також додатково набуваються під час проходження виробничих та навчальних практик, проте в програмах практик це не зазначено.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навчальний план відповідає ОП та затверджується Вченою радою Університету. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року. Навчальне навантаження повного навчального року відповідає 60 кредитам ЄКТС. Тижневе аудиторне навантаження для ОР Бакалавр не має перевищувати 22 години (за навчальним планом від 15 до 20 годин, хоча в звіті про самооцінку зазначено лише 15 год.) Кількість навчальних дисциплін у одному навчальному році не перевищує 16, а кількість екзаменів та заліків за семестр не перевищує 8. Всі наведені показники дотримані при складанні навчального плану. Самостійна робота студентів становить не менше 1/3 та не більше 2/3 загального навчального часу студента. Графіком навчального процесу передбачено окремі тижні для контролю за самостійною роботою студентів та організовується відповідно до «Методичних рекомендацій до змісту та організації самостійної роботи студентів» (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Методичні-рекомендації-до-змісту-та-організації-самостійної-роботи-студентів.pdf>). Зміст самостійної роботи студента над конкретним освітнім компонентом визначається переліком питань для самостійної роботи (всього 5 дисциплін). На зустрічі зі здобувачами вищої освіти останніми була висловлена задоволеність переліком ОК та підтверджено проведення самостійної роботи у вигляді рефератів, презентацій та написання есе, а також здачу цих робіт в окремо виділений час в графіку навчального процесу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Навчання за дуальною формою в університеті регламентується «Положенням про дуальну форму здобуття освіти» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%Bo-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%Bo.pdf>). Підготовка за дуальною формою навчання в межах ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивними сторонами експертна група вважає наступні: наявність документів, що регламентують забезпечення освітньої діяльності за ОП, а саме Положення про організацію освітнього процесу; Положення про освітні програми; Положення про навчання студентів за індивідуальним графіком; Положення про дуальну форму здобуття освіти. Загалом обсяг ОП та освітні компоненти дозволяють в сукупності досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст ОК відповідає предметній області визначеної спеціальності. Позитивним є залучення викладачів із числа практиків виробництва.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: До слабких сторін слід віднести: порушення логічного викладання деяких дисциплін, в тому числі виконання курсових робіт; повторюваність окремих дисциплін або їх структурних складових; часткова невідповідність аудиторних годин НП протяжності семестру; навчальна практика проводиться лише з двох дисциплін; виробничі практики проводяться лише в зимовий період, що унеможлиблює охоплення значної частини виробничого процесу підприємств; силабус з атестації містить рекомендації для написання дипломного проекту лише з дисципліни «Лісові культури»; набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок забезпечується однією вибіркової дисципліною «Соціальне лісівництво»; некоректним є виділення в НП окремо вибіркової складової за вибором ЗВО (оскільки це не є вибором студента); вибір студентів не передбачає обрання ОК з інших ОП, крім того обмежується можливість вільного вибору індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти з причини попарної побудови вибору навчальних дисциплін; кваліфікація за навчальним планом не відповідає діючому стандарту. Рекомендації: Експертна група рекомендує суттєво доопрацювати НП з урахуванням зазначених недоліків, зокрема в контексті практичного навчання та дисциплін вільного вибору студентів. Наприклад, можна зосередити всі вибіркові дисципліни в одному семестрі, забезпечивши більш широку можливість вибору.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертна група дійшла висновків, що загалом зміст освітньої програми дає можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання за освітньою програмою. Загальний обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, а вибіркова складова становить 25% дисциплін та формує індивідуальну освітню траєкторію студента. Освітній процес регламентується всіма необхідними положеннями та методичними рекомендаціями. Проте, освітня програма, навчальний план, а також методичне забезпечення викладання дисциплін та практична складова ОП мають ряд суттєвих зауважень, серед яких: порушення логічного викладання деяких дисциплін (зокрема «ГІС у лісовому господарстві», «Механізація лісгосподарських робіт» та ін.) та виконання курсових робіт; навчальна практика проводиться лише з двох дисциплін; виробничі практики проводяться лише в зимовий період, що унеможлиблює набуття значної частини практичних навичок, адже лісгосподарська діяльність є сезонною; повторюваність окремих дисциплін або їх структурних складових (вибіркові дисципліни «Лісові відновлення» та «Лісорозведення» певною мірою дублюють одна одну та значною мірою дублюють нормативну дисципліну «Лісові культури»; «Варіаційна статистика» дублює «Біометрію»). Наведені слабкі сторони на думку ЕГ є суттєвими, але можуть бути виправлені протягом одного року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП та додатки до них передбачають строки, порядок прийому заяв та документів, проведення конкурсу та зарахування, що відображено на сайті ЗВО (<https://admission.pnu.edu.ua/правила-прийому-університету-2021-року/>). Наведені правила є чіткими та зрозумілими, на сайті структуровані з виокремленням додатків до правил прийому, що було підтверджено здобувачами освіти під час співбесіди. Всі студенти відзначили чіткість та зрозумілість правил прийому, особливостей розрахунку конкурсного балу при вступі. Результати анкетування студентів показали, що процес зарахування до університету є прозорим, об'єктивним та ґрунтується на основі індивідуального рівня знань абітурієнтів (питання 4.1), результат – 4,4 бали з 5 можливих. Робота приймальної комісії університету регламентується Положенням про приймальну комісію (<https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2020/12/Положення-про-приймальну-комісію-2021.pdf>), яке окреслює основні завдання та функціональні обов'язки членів приймальної комісії. Робота приймальної комісії відбувається відповідно до затвердженого плану (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2021/02/План-роботи-Приймальної-комісії_2021-final.pdf). Абітурієнти, що мають ОКР молодшого спеціаліста, мають право вступати на основі фахових вступних випробувань, які проводяться навчальним закладом та регламентуються відповідним положенням (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2021/02/Положення-про-вступні-випробування-2021_02_09.pdf). Всі нормативні документи розробляються відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти затверджених МОН України, розглядаються та затверджуються на засіданні вченої ради ЗВО та розміщуються на окремому сайті приймальної комісії. Слід відмітити наявність на сайті приймальної комісії наявність чіткої покрокової інструкції для абітурієнта.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На сайті університету наведені чіткі та зрозумілі вимоги до особливостей прийому за ОП «Лісове господарство», сформовано Перелік конкурсних предметів та сертифікатів Українського центру оцінювання якості освіти для вступу на ОП. Для вступу на спеціальність «Лісове господарство» надається особлива підтримка, що передбачає отримання додаткових балів для призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, проходження підготовчих курсів при університеті та мотиваційного листа, також враховується галузевий та сільський коефіцієнт. Згідно правил прийому передбачено вступ на 2 курс на базі ОКР молодшого спеціаліста, програма вступних випробувань наявна на сайті (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2021/02/205-Лісове-господарство_бак_мс.pdf). Програма фахових вступних випробувань оновлюється щорічно та включає питання із основних профільних дисциплін, що було підтверджено на зустрічі із викладачами кафедри. Інформація щодо вступу також продубльована на сайтах факультету та кафедри. Під час зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено, що правила прийому та особливості проведення конкурсного відбору для вступу на ОП були прозорими та зрозумілими.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються наступними нормативними документами закладу вищої освіти: «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystsyplin-%e2%84%96191-vid-01.04.2015r..pdf>) та «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>). Наведені нормативні акти висвітлюють чіткі й зрозумілі правила академічної мобільності та перезарахування дисциплін, що вивчалися в інших ЗВО. На ОП мав місце один випадок переведення студента з іншого навчального закладу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які викладені в «Положенні про неформальну освіту учасників освітнього процесу» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf) є чіткими та

зрозумілими. Положення поширюється на здобувачів усіх освітніх рівнів. Перезарахування неформальної освіти на ОП не проводилося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Позитивною практикою є система належного інформування потенційних вступників про правила прийому та умови навчання. Слід відмітити наявність окремої сторінки сайту приймальної комісії університету, чіткість та структурованість поданої інформації, також позитивним є наявність на сайті покрокової інструкції для абітурієнтів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін за критерієм експертною групою не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на ОП є чіткими та зрозумілими, опубліковані на сайті ЗВО і є добре структурованими, з виокремленими додатками. Спеціальність «Лісове господарство» має особливу підтримку, що проявляється в наданні можливості отримання додаткових балів для призерів IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад, проходження підготовчих курсів при університеті та мотиваційного листа, також враховується галузевий та сільський коефіцієнт. Абітурієнти, що мають ОКР молодшого спеціаліста, мають право вступати на основі фахових вступних випробувань, які проводяться ЗВО та щорічно оновлюються, що регламентується відповідним положенням. Має місце визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується відповідним положенням. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз силабусів дисциплін (<https://kag.pnu.edu.ua/силабуси-бакалавр-205-лісове-господарс/>) та результати спілкування на зустрічах зі здобувачами освіти та академічним персоналом свідчать про застосування різноманітних форм та методів навчання: лекції, лабораторні, практичні, семінарські заняття та консультації, курсові проекти, навчальні та виробничі практики. Кожного року Центр забезпечення якості ЗВО проводить анкетування здобувачів (<https://cqa.pnu.edu.ua/результати-опитувань/>), до якого включені питання щодо оцінки ефективності застосування методів навчання (питання 5.5 та 5.6 форми). За результатами анкетування (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>) більшість здобувачів вважає застосовувані методи викладання спрямованими на фахове та проблемно-орієнтоване навчання. Здобувачі освіти та випускники підтвердили проведення анкетування, використання різних методів при в освітньому процесі та в цілому висловили задоволення рівнем викладання за ОП. Дотримання принципів академічної свободи реалізоване через можливість вільного вибору дисциплін здобувачами (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Дисципліни-вільного-вибору-студента.pdf>), можливість вільного вибору тем бакалаврських робіт (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/205-Лісове-господарство.pdf>) та можливість вільного вибору бази виробничої практики, що було озвучено на зустрічі з викладачами та підтверджено студентами і випускниками.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Загальна інформація щодо цілей, змісту і результатів навчання наведена в ОП на сторінці кафедри (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Освітня-програма-Бакалавр-Лісове-господарство-2019-р.-1.pdf>), загальна інформація щодо порядку та форм оцінювання наведена у графіку навчального процесу, який продубльовано у тому числі і на сторінці кафедри (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Графік-навчального-процесу-2020-2021-рр..pdf>). Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів надається наступними засобами: викладачами на перших заняттях (що було підтверджено на зустрічі з академічним персоналом і на зустрічі зі студентами), на сторінці кафедри у формі силабусів (<https://kag.pnu.edu.ua/силабуси-бакалавр-205-лісове-господарс/>) та через дистанційну платформу навчання. За результатами опитування більшість студентів констатують факти своєчасного оприлюднення доступної інформації щодо змісту та програмних результатів навчання (п. 8.2 анкетування <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>) та завчасного оприлюднення критеріїв оцінювання (п. 3.14 анкетування). Таким чином, експертна група констатує, що у ЗВО існує система надання своєчасної інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими засобами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО надає можливості здобувачам поєднувати навчання та дослідження. Студенти, які навчаються на ОП, беруть участь у конференціях, які організовує ЗВО, та публікують результати своїх досліджень у наукових збірниках (<https://nauka.pnu.edu.ua/студентські-наукові-видання/>). Так, наприклад, у збірнику студентських наукових праць Еврика-XXI опубліковані праці Костишин І.В. (Таксаційна будова корінних ялинових деревостанів в Українських Карпатах), Розвадовського А.В. (Результати досліджень букових пралісів в Українських Карпатах), у збірнику Еврика-XX – Захарії Г., Фітковської М., у збірнику Еврика-IX – Гапало Х., Скриника М. Факт залучення студентів до науково-дослідної роботи був наведений Шпариком Ю.С. на зустрічі із викладачами. Студенти були залучені до виконання держтеми «Розробити еколого-лісівничі заходи щодо підвищення поліфункціональної ролі лісів регіону Українських Карпат» (№ держреєстрації 0119U101789), що додатково було підтверджено наданням протоколу засідання кафедри лісознавства від 06.06.2019 р. № 12 (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%9612-%D0%B2%D1%96%D0%B4-06.06.2019%D1%80..pdf>) Таким чином і ЗВО і ОП зокрема, сприяють забезпеченню необхідних умов для поєднання навчання і досліджень. При цьому наукова активність студентів ОП є невисокою, що зазначається у тому числі у відомостях самооцінювання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі кафедри, які залучені до надання освітніх послуг на ОП, зокрема Шпарик Ю.С., Олійник В.С., Коляджин І.Ф. мають високий академічний рівень. Так, Шпарик Ю.С. і Коляджин І.Ф. є членами-кореспондентами Лісівничої академії наук України; Олійник В.С. – дійсним членом Лісівничої академії наук України. Регулярно публікують власні нові наукові здобутки у наукових вісниках та монографіях (<https://kag.pnu.edu.ua/наукова-робота-205-лісове-господарство/>). Факт виконання кафедрою держтем, зокрема «Шляхи оптимізації лісогосподарських заходів в умовах Карпатського регіону» (№ держреєстрації 0110U005045) та «Розробити еколого-лісівничі заходи щодо підвищення поліфункціональної ролі лісів регіону Українських Карпат» (№ держреєстрації 0119U101789) також свідчить про наявність власних сучасних наукових розробок, зокрема стосовно особливостей ведення лісового господарства у гірських умовах. Це все підтверджує можливості використовувати власні найбільш актуальні наукові результати під час проведення навчальних занять. Експертною групою були виявлені окремі недоліки оновлення змісту освіти: наприклад, у списку джерел силабусу «Лісові культури» (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Лісові-культури.pdf.pdf>) вказана «Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів» 1997 року, тоді як з 2010 р. діє нова Інструкція. Втім, на зустрічі із викладачами, Бродович Р.І., який веде згадану дисципліну, підтвердив факт свого ретельного ознайомлення із цією інструкцією та використання в навчальному процесі її нової редакції.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗВО інтегрований з міжнародним науковим середовищем, що підтверджується наявністю 61 договору про співпрацю (<https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/>) та сприяє інтернаціоналізації навчання (<https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-подвійні-дипломи/>) і наукових досліджень. На сторінках відділу міжнародних зв'язків можна знайти інформацію про можливості академічної мобільності студентів за програмами Erasmus+ (<https://ic.pnu.edu.ua/проекти-erasmusk1/>) та іншу інформацію про міжнародні конкурси, гранти, стипендії тощо (<https://ic.pnu.edu.ua/category/оголошення/>). В локальній мережі університету є доступ до таких баз даних як Web of Science, Scopus та ін. через сайт наукової бібліотеки (<http://lib.pnu.edu.ua/webofscience.php>), що було підтверджено на зустрічах з академічним та з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами. Є приклади інтернаціоналізації серед викладачів кафедри: так, Ю.С. Шпарик на даний час є експертом міжнародних проектів

“Support Responsible Forest Management for a Sustainable Development in the Danube-Carpathian Ecoregion” та “Carpathian Primeval Forest Conservation” (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Інформація-про-участь-у-міжнародних-програмах.pdf>). Таким чином, експертна група констатує, що ЗВО докладає всіх зусиль для інтернаціоналізації наукових досліджень і навчання. У той же час, результати спілкування зі студентами свідчать про недостатній рівень інформованості здобувачів ОП стосовно існування можливостей долучитися до міжнародного досвіду, тоді як рівень інформування здобувачів на інших ОП є вищим, що було продемонстровано на зустрічі з представниками студентського самоврядування.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

У ЗВО існує система надання своєчасної інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими засобами, що підтверджується здобувачами вищої освіти. ЗВО надає можливості здобувачам поєднувати навчання та дослідження. Студенти, які навчаються на ОП, беруть участь у конференціях, які організовує ЗВО. ЗВО інтегрований з міжнародним науковим середовищем, що підтверджується наявністю 61 договору про співпрацю та сприяє інтернаціоналізації навчання і наукових досліджень. Є приклади інтернаціоналізації серед викладачів кафедри: Ю.С. Шпарик на даний час є експертом двох міжнародних проектів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: Наукова активність студентів, які навчаються на ОП, не є високою: щорічно публікується в середньому 2 тез участі у студентських конференціях. Студенти ОП не брали участі у міжнародних програмах. Рекомендації: Розробити систему заохочення/сприяння саме науковій активності студентів. Наприклад, можна ввести практику зарахування додаткових балів при оцінюванні дисципліни, якої стосується наукова публікація/участь у конференції або зарахування додаткових балів при вступі на другий (магістерський) рівень за цією спеціальністю тощо. Рекомендуємо звернути увагу на інформування всіх учасників освітнього процесу щодо можливостей закордонної співпраці, налагодивши якісну комунікацію між відділом міжнародних відносин, кафедрами та студентами.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

У ЗВО існує система надання своєчасної інформації щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими засобами, що підтверджено здобувачами освіти. Дотримання принципів академічної свободи реалізоване через можливість вільного вибору дисциплін, тем бакалаврських робіт та баз виробничої практики, що було озвучено на зустрічі з викладачами та підтверджено студентами і випускниками. ЗВО надає можливості здобувачам поєднувати навчання і дослідження та інтегрований з міжнародним науковим середовищем, хоча наукова активність здобувачів саме цієї ОП не є високою. Серед академічного персоналу є приклади інтернаціоналізації: так, Ю.С. Шпарик є експертом двох міжнародних проектів. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 4, а слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентуються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів», яке розміщено у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>) та продубльоване на сторінці кафедри (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Порядок-організації-і-проведення-оцінювання-успішності-студентів-1.pdf>). Система оцінювання включає різні форми контрольних заходів: тестування, розрахункові роботи, реферати, усне опитування, семінарські заняття і практичні

роботи, що дозволяє забезпечити всебічну перевірку знань, умінь і навичок. Інформація про форми контролю і критерії оцінювання окремих освітніх компонентів представлена у силабусах (<https://kag.pnu.edu.ua/силабуси-бакалавр-205-лісове-господарств/>). Учасники зустрічей підтвердили наявність інформування з боку викладачів щодо особливостей оцінювання за ОП та її окремими освітніми компонентами, а також оприлюднення відповідної інформації на веб-сайті ЗВО. За результатами опитування більшість студентів констатують факт завчасного оприлюднення критеріїв оцінювання (п. 3.14 анкетування <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів на ОП здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, що вказується як у навчальному плані (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Навчальний-план-Бакалавр-Денна-2019-р..pdf>), так і в пояснювальній записці до нього (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/205-Рoуаснуvаlпа-заріска-бак-2019-%D1%80..pdf>) та підтверджено на зустрічах зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом та випускниками. Вказана форма атестації відповідає вимогам СВО спеціальності 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня, затвердженого Наказом МОН України від 05.12.2018 р. № 1342.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентовані «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів», яке розміщено у відкритому доступі на сайті ЗВО (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyuka.pdf>). Положення, зокрема, визначає порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження на апеляційній комісії із можливістю використання ІТ-технологій у тестовій формі. За результатами опитування більшість студентів знають про можливість оскарження результатів оцінювання (п. 3.7 анкетування <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>), але в меншій мірі ознайомлені із процедурами розгляду таких звернень (п. 3.8 цієї ж анкети). На зустрічах здобувачі освіти та студентське самоврядування підтвердили факт ознайомлення із наявністю можливості оскарження результатів через офіційну заяву до представників адміністрації факультету, але меншою мірою проінформовані про саму процедуру.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Правила, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані «Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», «Положенням про запобігання академічному плагіату», «Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів», які розміщені на сайті ЗВО у відкритому доступі (у вкладці «Академічна доброчесність» розділу «Публічна інформація» - <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>) та продубльовані на сторінці кафедри <https://kag.pnu.edu.ua/академічна-доброчесність/>. У ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Склад комісії та положення, що регламентує її діяльність також наведені у тій же вкладці «Академічна доброчесність» сайту ЗВО. Приділяється увага популяризації академічної доброчесності (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/11/18/23207/>), хоча на сайті ЗВО ЕГ вдалось знайти посилання лише на один семінар присвячений саме популяризації доброчесності «PROдоброчесність: інструменти впровадження в діяльність закладу вищої освіти» <https://pnu.edu.ua/blog/2019/09/19/14376/>. Перевірка робіт на наявність академічного плагіату здійснюється за допомогою сервісу «Unicheck», з яким ЗВО має відповідний договір (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2020/10/Договір-про-співпрацю-із-сервісом-антиплагіат-Unicheck.pdf>). За результатами опитування більшість студентів вважають, що в ЗВО дотримуються академічної доброчесності та переконані в дієвості «Кодексу доброчесності» (п. 1.7 та 1.8 анкетування <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>). Учасники зустрічей з академічним та допоміжним персоналом, здобувачами освіти підтвердили факт перевірки робіт на академічний плагіат та своє ознайомлення із максимально допустимими, відповідно до діючих у ЗВО Положень, нормами наявності плагіату, встановленого за допомогою сервісу «Unicheck». Представники від здобувачів та студентського самоврядування виявили розуміння сутності явища плагіату і академічної доброчесності, але не всі студенти твердо певні доцільності дотримання академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, їх форми та критерії оцінювання, а також порядок оскарження результатів, які регламентовані відповідним Положенням. Положення оприлюднене на сайті ЗВО та продубльоване на сторінках кафедри. Інформація про контрольні заходи доноситься до здобувачів своєчасно. Правила, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані Кодексом честі та відповідними положеннями. У ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: Не всі здобувачі вищої освіти достатньо твердо певні в доцільності дотримання академічної доброчесності. На думку ЕГ, можливо, це пов'язано з недостатньою увагою до популяризації академічної доброчесності, оскільки на сайті ЗВО вдалось знайти посилання лише на один семінар присвячений безпосередньо популяризації доброчесності. Рекомендації: Посилити популяризацію академічної доброчесності серед здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів регламентовані відповідними положеннями. Інформація про форми контролю і критерії оцінювання окремих освітніх компонентів представлена у силабусах. За результатами опитування більшість студентів констатують факт завчасного оприлюднення критеріїв оцінювання. Правила, політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентовані Кодексом честі та відповідними положеннями. У ЗВО створена Комісія з питань етики та академічної доброчесності. Перевірка робіт на наявність академічного плагіату здійснюється із використанням сервісу «Unicheck», що рекомендований МОН України. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 5, а слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічний рівень НПП задіяних на ОП є високим. Зокрема, Шпарик Ю.С., Коляджин І.Ф., Бродович Р.І. є членами-кореспондентами Лісівничої академії наук України; Олійник В.С. – академік Лісівничої академії наук України (https://manusbook.com/9049_Dovidnuk_3_LANU_2020/). Викладачі публікують монографії та статті у фахових виданнях, беруть участь у наукових конференціях в Україні та за кордоном; виконують дослідження за держбюджетними тематиками (<https://kag.pnu.edu.ua/наукова-робота-205-лісове-господарство/>). За результатами анкетування здобувачі поставили високі оцінки (4,3 з 5 балів) викладачам за такими параметрами: за компетентність і кваліфікацію викладачів (п. 5.1 анкетування <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-2-Лісове-господарство.pdf>); за організованість і підготовленість до занять (п. 5.2); за застосування викладачами сучасних методів тестування і оцінювання (п. 3.13). Таким чином, викладання за ОП забезпечують висококваліфіковані кадри у галузі лісового господарства, що вже є визнаними науковцями і продовжують активно займатись науково-дослідною роботою. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують підготовку здобувачів за ОП загалом відповідає вимогам п. 30 Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 в редакції Постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347 (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Таблиця-2.-Зведена-інформація-про-викладачів-ОП.pdf>) за невеликим винятком. Так, не відповідають базова освіта і спеціальність наукового ступеня Дмитрика П.М. таким дисциплінам як «Лісова зоологія», «ГІС у лісовому господарстві», «Дендрологія» тощо, хоча галузь знань є відповідною. Також не наведені наукові праці, відповідаючі цим дисциплінам. У представленій кафедрою інформації є мала кількість нових публікацій у Коляджина І.Ф. Під час зустрічей зі здобувачами і випускниками ЕГ отримала позитивні відгуки про рівень викладачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів регламентується «Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» та «Положенням про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», які розміщені на сайті ЗВО у відкритому доступі (у вкладці «Конкурс на заміщення посад» розділу «Публічна інформація» - <https://pnu.edu.ua/конкурс-на-заміщення-посад/>). У цій же вкладці публікується актуальна інформація про вакантні посади та вимоги до претендентів на ці посади. Зокрема, у 2021 році опублікований наказ № 18-к від 22.01.2021 р. «Про оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Наказ-про-оголошення-конкурсу.pdf>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад завідувачів кафедр публікуються в обласній газеті «Галичина». Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО є прозорими. Представники адміністрації ЗВО розповіли про приділення уваги під час конкурсного відбору на фахову відповідність претендента. При переукладанні контракту із викладачем проводиться опитування здобувачів щодо рівня якості викладання, об'єктивності оцінювання та інших факторів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО продемонстрував договори із представниками роботодавців у галузі лісового господарства на проходження здобувачами вищої освіти виробничих практик (<https://kag.pnu.edu.ua/договори-про-співпрацю-205-лісове-господ/>, <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Договір-на-проходження-виробничої-практики-Костишин-І..pdf>). Представники від роботодавців беруть участь у перегляді і оновленні ОП, вносять свої пропозиції у тому числі до реалізації освітнього процесу. Так, представник роботодавців (від ДП «Болехівське лісове господарство») запропонував узгоджувати завдання на виробничі практики з урахуванням тем дипломних робіт студентів (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Рецензія-відгук-ДП-Болехівське-Лісове-господарство.pdf>). Відповідно до наданого ЕГ протоколу засідання кафедри лісознавства № 9 від 12.02.2019 р. (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%969-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>) ця пропозиція була розглянута і прийнято рішення про узгодження завдань на виробничі практики з лісогосподарськими підприємствами. На зустрічах з викладачами та роботодавцями (з частиною з останніх на резервній зустрічі) було підтверджено, що співпраця включає проведення навчальних практик, проходження виробничих практик, виконання дипломних робіт здобувачами на базі лісових господарств. Зокрема, провідним менеджером по роботі з персоналом ДП «Брошнівське лісове господарство» було підтверджено факт проходження на даний час виробничої практики студенткою 4 курсу даної ОП Костишин Ірини та узгодження програми практики з керівником практики від підприємства. Підтверджено факти проходження виробничих та переддипломних практик також на базі Галицького національного природного парку та ДП «Вигодське лісове господарство». Тобто, роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу переважно у якості керівників виробничих практик.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На кафедрі працюють викладачі, які мають значний досвід практичної роботи в галузі: Бродович Р.І., Шпарик Ю.С., Олійник В.С., Коляджин І.Ф. Зокрема, Коляджин Ігор Федорович, розпочинав працювати у лісовій галузі техніком-лісівником, а на сьогодні має 20-річний стаж роботи на посаді директора лісогосподарського підприємства (https://manusbook.com/9049_Dovidnuk_3_LANU_2020/212/). І, на думку експертної групи, ці особи заслуговують щоб їх назвати професіоналами-практиками, а отже ЗВО залучає професіоналів-практиків на постійній основі. Що стосується залучення представників роботодавців, то, як уже вказувалося раніше, на зустрічах було підтверджено, що співпраця включає проведення навчальних практик, проходження виробничих практик, виконання дипломних робіт здобувачами на базі лісових господарств. Проте не було продемонстровано навіть окремих випадків залучення роботодавців до проведення занять, не кажучи вже про постійну основу. При цьому роботодавці, присутні на резервній зустрічі, зокрема Вікторія Гудима (УкрНДІгірліс) Роман Мандзюк (Галицький НПП) Рак Андрій (головний лісничий ДП «Вигодське лісове господарство») виявили готовність до глибшого залучення їх до реалізації освітнього процесу.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Для сприяння професійному розвитку викладачів у ЗВО діє «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя

Стефаніка”» (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Положення-про-рейтингове-оцінювання-ефективності-роботи-науково-педагогічних-працівників-1.pdf>). Рейтинг викладача включає ряд різноманітних критеріїв розпочинаючи від участі у міжнародних проєктах і публікаціях у наукометричних базах Scopus та Web of Science та закінчуючи оцінкою колег та студентів, отриманою шляхом анкетування. Наявність рейтингової системи із багатьма критеріями спонукає викладача до професійного розвитку за різними складовими. Під час зустрічей представники адміністрації і викладачі підтвердили функціонування системи рейтингування НПП та відповідних надбавок та у відповідь на запит ЕГ надали підтвердження факту преміювання Шпарика Ю.С. (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Система-заохочення-ПНУ-Шпарик-Ю.С..pdf>) Для сприяння професійному розвитку викладачів під час пандемії адміністрацією ЗВО упродовж минулого року було укладено угоду з технологічною компанією у галузі освіти Coursera, про що ЕГ було надано інформацію на зустрічі з керівництвом та менеджментом. Згідно умов угоди, працівники та студенти ЗВО (у кількості 5 тисяч акаунтів) отримали безкоштовний доступ до всіх курсів, які є на платформі Coursera упродовж 9 міс. З інформації, наданої деканом факультету природничих наук, 80 % НПП факультету, у тому числі й кафедри лісового та аграрного менеджменту скористались цією можливістю. Викладачі кафедри дійсно залучались до цих заходів (<https://kag.pnu.edu.ua/%d1%80%do%be%do%b7%do%b2%do%b8%d1%82%do%be%do%ba-%do%b2%do%b8%do%ba%do%bb%do%bo%do%b4%do%bo%d1%86%d1%8c%do%ba%do%be%d1%97-%do%bc%do%bo%do%b9%d1%81%d1%82%do%b5%d1%80%do%bd%do%be%d1%81%d1%82%d1%96/>), проте наведена інформація стосується лише Григорів Ярослави, яка не викладає на ОП «Лісове господарство». Професійний розвиток викладачів ОП «Лісове господарство» підтверджується стажуваннями в Українському науково-дослідному інституті гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака, зокрема Олійник В.С. та Шпарик Ю.С. підвищували кваліфікацію у 2020 році, Бродович Р.І. – у 2017 році (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Таблиця-2.-Зведена-інформація-про-викладачів-ОП.pdf>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Прикладом розвитку саме викладацької майстерності серед викладачів кафедри, які забезпечують дану ОП, є стажування за темою «Інноваційні форми та технології навчання в організації навчального процесу закладів вищої освіти» Дмитрика П.М. у 2019 році (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2020/10/Дмитрик-П.М..pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічний рівень НПП задіяних на ОП є високим. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО є прозорими, а при оцінюванні рівня професіоналізму викладача враховується опитування здобувачів щодо рівня якості викладання, об'єктивності оцінювання та ін. Для сприяння професійному розвитку викладачів у ЗВО діє рейтингове оцінювання викладача, яке включає ряд різноманітних критеріїв розпочинаючи від участі у міжнародних проєктах і публікаціях у наукометричних базах Scopus та Web of Science та закінчуючи оцінкою колег та студентів, отриманою шляхом анкетування. Наявність рейтингової системи із багатьма критеріями спонукає викладача до професійного розвитку за різними складовими, у тому числі вдосконалення якості викладання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: Недостатнє залучення роботодавців до організації та реалізації навчального процесу, зокрема, роботодавці жодним чином не залучені до аудиторних занять. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують підготовку здобувачів за ОП загалом відповідає вимогам п. 30 Постанови КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 в редакції Постанови КМУ від 10.05.2018 р. № 347 за невеликим винятком. Так, не відповідають базова освіта і спеціальність наукового ступеня Дмитрика П.М. таким дисциплінам як «Лісова зоологія», «ГІС у лісовому господарстві», «Дендрологія» тощо, хоча галузь знань є відповідною. Рекомендації: Активізувати співпрацю з представниками роботодавців, зокрема шляхом залучення їх до проведення аудиторних занять. Звернути увагу на відповідність дисциплінам базової освіти і спеціальності наукових ступенів усіх викладачів, які забезпечують дану ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічний рівень НПП задіяних на ОП є високим. На кафедрі працюють викладачі, які мають значний досвід практичної роботи в лісовій галузі, проте роботодавці не залучені до аудиторних занять. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують підготовку здобувачів за ОП загалом відповідає спеціальності та дисциплінам за невеликим винятком. Процедури конкурсного добору викладачів у ЗВО є прозорими. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів та вдосконаленню якості викладання завдяки рейтинговому оцінюванню і системі матеріальних заохочень та забезпечує доступ до відповідних програм, зокрема до платформи Coursera. Викладачі, задіяні до реалізації ОП, демонструють належну увагу до зростання свого професійного розвитку. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 6, а слабкі сторони не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Навчання за ОП забезпечене аудиторним та лабораторним фондом: кафедра має у користуванні 3 мультимедійні аудиторії, 4 спеціалізовані кабінети, що було підтверджено на зустрічі з огляду матеріально-технічної бази та підтверджено документально. Для вивчення дисципліни "Лісове ґрунтознавство" під час практичних занять використовується лабораторія фізики і хімії ґрунту, яка забезпечена необхідним обладнанням. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/205-VIdomostI-pro-materIalno-tehnlchne-zabezpechennya-bak.pdf>). У наявності стенди, плакати та інші засоби уяочення, проте невелика номенклатура і кількість професійного обладнання. На думку ЕГ, представленого матеріально-технічного забезпечення не цілком достатньо для набуття практичних навичок у період навчання для подальшої роботи на виробництві, зокрема недостатня кількість обладнання для проведення лісотаксаційних, геодезичних польових робіт. Для здобуття теоретичних знань усі учасники освітнього процесу забезпечені достатньою кількістю навчально-методичних матеріалів та науковою літературою у бібліотеці, яка має електронну бібліотеку (<http://lib.pnu.edu.ua/>). Для студентів існує можливість скористатись віртуальною довідкою, яка надає можливість відправити запит та отримати літературу з необхідної теми у дистанційному форматі (<http://lib.pnu.edu.ua/dovidka.php>). ЗВО на веб-сайті оприлюднює інформацію з приводу розподілення фінансових ресурсів та їх використання, що забезпечує прозорість цих процесів (<https://pnu.edu.ua/інформація-про-фінансові-ресурси/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення зустрічей зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічним персоналом, було підтверджено, що доступ до усієї інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів є безоплатним. На зустрічі - огляді матеріально-технічної бази, гарант ОП Дмитрик П.М. надав ЕГ інформацію про наявність безоплатного доступу до мережі Internet за допомогою технологій Wi-Fi (окремо для працівників кафедри та для здобувачів освіти за даною ОП). На цій же зустрічі завідувач лабораторії фізики і хімії ґрунту Котнюх Михайло підтвердив можливість вільного використання лабораторії для проведення лабораторних досліджень під час написання кваліфікаційних робіт, а директор наукової бібліотеки Гаврилишин Петро – вільний доступ до джерел інформації та реферативних баз даних Scopus та WoS через внутрішню мережу та електронну бібліотеку.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпека освітнього середовища для здобувачів вищої освіти, викладачів та адміністративного персоналу регламентується положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/660_09.11.2020-1.pdf). В ЗВО діє навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://vvrpr.pnu.edu.ua/>), яка здійснює соціально-психологічний супровід освітнього процесу у формі семінарів для студентів (<https://vvrpr.pnu.edu.ua/category/навчально-виховні-семінари-для-студе/>) і їх кураторів (<https://vvrpr.pnu.edu.ua/category/навчально-методичний-семінар-для-кур/>). Під час інтерв'ювання зі здобувачами вищої освіти, ЕГ встановлено, що опитування щодо морально-психологічного клімату (у т.ч. булінгу, сексуальних домагань) відбуваються не систематично. Уточнити періодичність таких опитувань та деталізувати інформацію щодо психологічної підтримки здобувачів освіти ЕГ не вдалось тому, що завідувач навчально-виробничої лабораторії виховної та психолого-педагогічної роботи не вийшла на зв'язок. Це було спричинено повідомленням про замінування головного корпусу ЗВО. ЕГ хоче наголосити, що це єдиний учасник узгодженої програми експертизи, зустріч із яким не відбулась через об'єктивні обставини; зв'язок з усіма іншими учасниками зустрічей ЗВО забезпечив незважаючи на екстраординарні умови. Враховуючи невизначеність отриманої інформації, ЕГ вважає за доцільне все-таки рекомендувати приділити більше уваги даним заходам та систематично їх проводити. Якщо ця рекомендація і так забезпечується/виконується, ЗВО може навести відповідне обґрунтування у відповіді на звіт ЕГ. На момент експертизи ЗВО забезпечує надання освітніх послуг у дистанційному режимі, оскільки існує

необхідність дотримання карантинних заходів. Таким забезпеченням на основі власної платформи (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) займається Центр дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності (<https://cee.pnu.edu.ua/>), який також відслідковує якість дистанційного викладання дисциплін шляхом проведення відповідних анкетувань (<https://cee.pnu.edu.ua/викладач-очима-студента/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей експертна група встановила, що здобувачі мають право отримати підтримку будь-якого виду (освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну) за допомогою представників студентського самоврядування, кураторів академічних груп, представників кафедри, деканату та безпосередньо до ректора у вигляді онлайн-брифінгів (<https://pnu.edu.ua/blog/2020/04/07/онлайн-брифінг-ректора-ігоря-цепенди/>). Під час брифінгів студенти мають можливість задати питання ректору: у прямому ефірі або раніше за допомогою Google – форми, що було підтверджено студентами ОП під час зустрічі. Здобувачі вищої освіти можуть бути проінформованими за допомогою веб-сайтів університету, факультету та кафедри, через офіційні сторінки у мережі Facebook (<https://www.facebook.com/PNUVS/>). Також за допомогою сторінок у Facebook та Instagram відбувається комунікація з представниками сенату (https://www.instagram.com/senatpnu_official/) (<https://www.facebook.com/senatpnu/>); відбувається постійна комунікація із викладачами, що підтверджено результатами онлайн-анкетувань студентів ОП Лісове господарство (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Результати-опитувань-1-Лісове-господарство.pdf>). Соціальна підтримка студентів реалізується через надання стипендій недержавної форми: стипендії Благодійного Фонду «Повір у себе», Фонду Інституту Східноєвропейський досліджень, стипендії Фондації Лозинських (<https://pnu.edu.ua/недержавні-стипендії/>). Право на отримання цих недержавних стипендій мають студенти як бюджетної, так і контрактної форм фінансування. Ця інформація підтверджена представниками студентського самоврядування на зустрічі з ними, що свідчить про обізнаність здобувачів освіти щодо даних можливостей. Прикладів підтримки студентів ОП Лісове господарство такими стипендіями не було наведено.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО право на отримання вищої освіти особами з особливими потребами регулюється наступними нормативними документами: Статут ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>), Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/порядок-супроводу.pdf>). Наявна інфраструктура пристосована для переміщення осіб з особливими потребами (пандуси, підйомник, спеціальне облаштування туалету) – <https://nmv.pnu.edu.ua/ліцензування-й-акредитація/ліцензування/відомості-про-матеріально-технічну-б/>, а також безоплатне забезпечення інформаційними ресурсами в доступних форматах. Під час проведення акредитації на даній ОП осіб з особливими освітніми потребами не має.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процедура урегулювання конфліктних ситуацій регламентується загальним документом «Політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій на кафедрі лісового і аграрного менеджменту» (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/Політика-і-процедури-врегулювань-конфліктних-ситуацій.pdf>). На думку ЕГ, даного документу не достатньо для урегулювання конфліктних ситуацій. У ЗВО створено комісію з питань розгляду випадків булінгу (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/03/%Do%BD%Do%Bo%Do%BA%Do%Bo%Do%B7-155.pdf>). Студенти мають можливість відправити повідомлення про домагання, дискримінацію та корупцію безпосередньо до ректора за адресою або звернутись за гарячим номером. Також можуть урегулювати конфлікт шляхом звернення напряму до академічного куратора, адміністрації кафедри та деканату. Про вищевказані шляхи студенти проінформовані, а також беруть участь у опитуваннях щодо запобігання конфліктів різного характеру та можливості повідомити про існуючі проблеми, що було підтверджено на зустрічі з ними. Для забезпечення протидії корупції у ЗВО створено відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://vzv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/159/2020/12/Положення-про-відділ-з-питань-запобігання-корупції.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильною стороною є розвинена інфраструктура (4 гуртожитки для студентів; в структурі студентського містечка функціонує студентський простір "Кампус", кімнати самопідготовки, медичний пункт, тренажерні зали, спортивні майданчики, місця для відпочинку; ЗВО має стадіон «Наука»; спортивний комплекс «Олімп», спортивні зали, басейни; навчальні приміщення загальною площею 32065 кв. м), що забезпечує усі потреби здобувачів вищої освіти, а також надає необхідні умови для осіб з особливими потребами. Забезпечується вільний безоплатний доступ до інформаційних ресурсів (за допомогою технології Wi-Fi, через електронну бібліотеку наукової бібліотеки ДНВЗ «Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»), який дозволяє досягти поставлених результатів та цілей. Позитивною практикою ЕГ вважає матеріальне заохочення студентів (як контрактної так і бюджетної форм фінансування) у вигляді стипендій недержавного рівня та можливість отримати соціальну допомогу; створення комісії з розгляду випадків булінгу в навчальному закладі. Також сильною стороною є здатність ЗВО забезпечити надання освітніх послуг у дистанційному режимі на основі власної платформи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: Наявна політика та алгоритм дій урегулювання конфліктів, зокрема сексуальних домагань, представлена мінімальною базою документів. Матеріально-технічні ресурси (обладнання) професійного спрямування представлені загалом наочним матеріалом. Зі слів гаранта та академічного персоналу всі практичні навички з дисциплін набуваються під час виробничих практик. Проте, проведення їх в зимовий період значно обмежує реалізацію набуття практичних умінь. Під час бесіди зі здобувачами вищої освіти, ЕГ не почула підтвердження проведення опитувань щодо морально-психологічної обстановки в академічних групах. Рекомендуємо: приділити більше уваги даним заходам та систематично проводити їх серед студентів. Розширити та оновити вже існуючу матеріально-технічну базу додатковим геодезичним та лісотаксаційним обладнанням, а також забезпечити використання дослідних об'єктів для проведення навчальних практик. Вдосконалити існуючу нормативну базу ЗВО щодо регулювання конфліктів; а також створити скриньку довіри (наприклад, у вигляді Google – форми) для можливості здобувачам вищої освіти надсилати письмові анонімні повідомлення.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Навчально-методичне забезпечення, інфраструктура ЗВО забезпечує досягнення визначених цілей та результатів; в цілому задовольняє потреби і інтереси учасників освітнього процесу (включаючи осіб з особливими потребами) та надається у безоплатному доступі. ЗВО на основі власної платформи забезпечує надання освітніх послуг у дистанційному режимі, що суттєво посилює безпечність освітнього середовища в умовах пандемії. Проте ЕГ вважає, що матеріально-технічна база саме на ОП "Лісове господарство" є недостатньою, зокрема в частині наявності професійного обладнання, що забезпечує практичну складову підготовки фахівців. Також ряд недоліків мають політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Наведені слабкі сторони, особливо щодо нестачі лісотаксаційного обладнання, на думку ЕГ є суттєвими, але можуть бути виправленими протягом одного року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується Положенням про освітні програми у ДНВЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_op.pdf). Проект ОП було опубліковано на веб-сторінці навчально-методичного відділу (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiektu-op/bakalavr/205-лісове-господарство/>) з метою збору пропозицій та зауважень. Для цього на проекті була вказана електронна адреса для відправлення листів. Після зміни гаранта на цій же сторінці була добавлена електронна пошта нового гаранта. Через місяць після опублікування проекту відбулося заключне обговорення ОП на засіданні кафедри лісознавства. Відповідно до наданого ЕГ протоколу засідання кафедри від 12.02.2019 р. № 9 (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%969-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>), на ньому були заслухані, обговорені та затверджені зміни до ОП. Пропозиції були також обговорені на Вченій раді Природничого факультету (протокол від 21.02.2019 р. № 6) та затверджені Вченою радою ЗВО (протокол від 26.02.2019 р. № 2). Наведена послідовність повністю відповідає вимогам вказаного Положення, а отже можна стверджувати, що ЗВО дотримався визначеної ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В університеті діє соціальний моніторинг «Викладач очима студентів» (рейтингування викладачів на основі проведення опитувань) для подальшого врахування результатів для підвищення якості науково-педагогічного складу, проте під час зустрічей ЕГ з'ясувала, що не всі студенти обізнані про даний моніторинг. Також після сесії кожен студент має право оцінити якість викладання на платформі d-learn. Голова Студенського сенату входить до складу Вченої ради Факультету, що підтверджено документально (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%A7%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B8-%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D1%97-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8.pdf>) та під час зустрічей; це надає можливість здобувачам через представників студенського самоврядування брати участь у оновленні ОП. Студентами даної ОП було запропоновано наступні пропозиції: внесення до переліку дисциплін вільного вибору «Енергетичні плантації», «Плодово-ягідні плантації», «Збереження біорізноманіття», «Лікарські плантації»; орієнтувати тематику курсових робіт на 4-му курсі у відповідність до тематики дипломних робіт. Надані пропозиції були оголошеними та ухваленими під час засідання кафедри лісознавства 12.09.2019 року. (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%969-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час проведення зустрічі із роботодавцями, останні підтвердили свою участь в оновленні, розгляді ОП. Від роботодавців надійшли пропозиції щодо узгодження завдання на виробничі практики з урахуванням теми дипломної роботи студента (від ДП «Болехівське лісове господарство» <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Рецензія-відгук-ДП-Болехівське-Лісове-господарство.pdf>), поглибити вивчення соціально-екологічного напрямку ведення лісового господарства (від ДП «Брошнівське лісове господарство» <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Рецензія-відгук-ДП-Брошнівське-Лісове-господарство.pdf>) та ДП «Осмолодське лісове господарство» <https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/01/Рецензія-відгук-ДП-Осмолодське-Лісове-господарство.pdf>). Також гарантом надано Протокол № 9 від 12.02.2019 року, де зазначено розгляд та ухвалення пропозицій від роботодавців (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%969-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>). Прийнято рішення про узгодження завдань на виробничі практики з лісгосподарськими підприємствами; поглиблення вивчення соціально-екологічного напрямку трактовано як поглиблення вивчення лісовідновлення та лісорозведення, у т.ч. плантаційного напрямку, на основі чого були внесені зміни до переліку дисциплін вільного вибору. У процесі обговорення експертна група виявила недостатнє ознайомлення роботодавців із цілями, основними компонентами та змістом освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На веб-сайті кафедри оприлюднено інформацію щодо випускників з успішним кар'єрним шляхом. (<https://kag.pnu.edu.ua/%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8-205-%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/>). Проте під час зустрічі із експертною групою не кожен присутній студент-випускник зміг підтвердити зазначену практику збирання інформації методом усного опитування представниками кафедри щодо подальшого кар'єри випускників ОП рівня бакалавр.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Забезпечення якості в ЗВО регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>) та Положенням про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/02/polozhennya_or.pdf). Останнє передбачає можливість оновлення ОП не лише з ініціативи гаранта чи адміністрації ЗВО, але й за результатами оцінювання якості ОП (за наявності висновків про її

недостатньо високу якість). Процедура модернізації ОП з урахуванням часу на громадське обговорення дозволяє оновити її у терміни до початку вступу абітурієнтів наступного року. Є приклади реагування на недоліки: так у ході внутрішнього моніторингу було виявлено декілька недоліків з приводу індивідуального графіку навчання студентів та технічного забезпечення (наявність Wi-Fi у вільному доступі). У якості реагування внесено зміни у Положенні про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/09/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-628.pdf>); встановлено роутер для покращення ситуації, що було підтверджено гарантом під час проведення зустрічі.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Лісове господарство» за першим (бакалаврським) рівнем освіти проводиться вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В ЗВО функціонує Центр забезпечення якості вищої освіти, який має за мету моніторинг освітнього процесу, поширення академічної доброчестності та аналіз освітньої діяльності. Також у ЗВО діє наказ ректора Про заходи щодо внутрішнього аудиту системи якості освіти в університеті від 27.11.2019 року № 802 зі змінами від 17.12.2019 року № 874 (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/12/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-874.pdf>), якого заклад дотримується. Для підвищення якості викладання дисципліни проводяться систематичні опитування серед студентів у кінці семестру. Представники науково-педагогічного персоналу покращують якість освіти шляхом підвищення кваліфікації та стажування. ЗВО у свою чергу стимулює викладачів преміюваннями, преміальними годинами та нематеріальним заохочуванням. Наприклад, за високі показники у виконанні попередньої науково-дослідної теми кафедри (2014-2016рр.) «Шляхи оптимізації лісгосподарських заходів в умовах Карпатського регіону» у квітні 2019 року був премійований відповідальний виконавець теми доцент Яцик Роман Михайлович; професору кафедри Шпаріку Ю.С. нараховано години за наукову роботу відповідно до показників міжнародних наукометричних баз даних (64 год.)

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною є чітке затвердження процедур розроблення, моніторингу та реалізації ОП, що регламентується відповідними положеннями (Положенням про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Під час проведення експертизи, ЕГ отримала підтвердження систематичного перегляду ОП (раз на рік); регулярне проведення опитування серед студентів щодо якості викладання дисциплін, з подальшим врахуванням результатів. Позитивною практикою відмітили наявність представників студентського сенату у складі Вченої ради, що надає можливість брати участь при моніторингу та надавати пропозиції при внесенні змін до ОП. В ЗВО створені підрозділи, що регулюють процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема Центр забезпечення якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

До слабких сторін належить несистематична практика збору інформації щодо подальшого шляху випускників. ЕГ рекомендує приділити більше уваги до збору інформації серед випускників щодо подальшої кар'єри та відгуків про навчання на ОП. Хоча інформація щодо випускників представлена на веб-сайті кафедри, ЕГ радить систематизувати опитування серед випускників, надати перевагу письмовому (онлайн) формату, враховувати результати у подальшій реалізації ОП та оприлюднення даних підсумків.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюється відповідним положенням. Студенти та роботодавці залучені до перегляду ОП та мають можливість вносити свої зауваження та/або пропозиції. Система забезпечення якості діє відповідно до нормативних документів і в цілому сприяє покращенню якості освітнього процесу. Практика збору інформації щодо подальшого шляху випускників несистематична. Таким чином, ОП "Лісове господарство" загалом відповідає Критерію 8, а вказані недоліки не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються низкою документів: Статут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/?s=статут>); Положення про принципи діяльності навчально-наукових підрозділів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B8/>); Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) та інші, що забезпечують організацію освітнього процесу. Усі документи опубліковані на веб-сайті ЗВО і знаходяться у вільному доступі в вкладці «Публічна інформація» - група «Документи». Також усі документи додатково розташовані на сайті кафедри лісового і аграрного менеджменту у вкладці «Акредитація» - група «ОП бакалавр 205 лісове господарство» - Накази, Положення.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Гарант ОП Дмитрик П.М. у звіті про самооцінювання надав коректне посилання на оприлюднений на сайті навчально-методичного відділу проект ОП з метою отримання зауважень та пропозицій усіх стейкхолдерів з вказаною адресою, на яку можна відправити пропозиції/зауваження (<https://nmv.pnu.edu.ua/proiekt-y-op/bakalavr/205-%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B5-%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE/>) Моніторинг та розгляд пропозицій підтверджено документально протоколом № 9 від 12.02. 2021 (<https://kag.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/27/2021/02/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB-%E2%84%96-%D0%B2%D1%96%D0%B4-12.02.2019%D1%80..pdf>)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Уся інформація про цілі та програмні результати навчання ОП, перелік компетентностей, форм та методів оцінювання результатів; матриці зв'язків між навчальними дисциплінами; матриць відповідності ПРН та ОК своєчасно опублікована на сайті кафедри лісового та аграрного менеджменту в розділі «Акредитація» рубрика «ОП бакалавр 205 лісове господарство». Також, окрім ОНП у розділі «Навчально-методична робота» опубліковано навчальні плани, силабуси дисциплін та інші документи для більшого інформування зацікавлених сторін (<https://kag.pnu.edu.ua/>)

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильною стороною є достатнє забезпечення нормативними документами ЗВО, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу; ЗВО своєчасно оприлюднює інформацію на веб-сайті університет, факультету, кафедри, допоміжних підрозділів; надана інформація є достовірною та точною. ЗВО забезпечує прозорість та публічність освітнього процесу та діяльності університету в цілому.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабких сторін не виявлено

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чітко визначеними, наданими у вільному доступі на веб-сайті університету та дотриманими. Повна інформація про ОП, а також проект для отримання зауважень та пропозицій, оприлюднено на сайті кафедри забезпечуючи публічність та прозорість наданої інформації. Тому ОП загалом відповідає Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	E
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація.**

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кичилюк Олександр Володимирович

Члени експертної групи

Бала Олександр Петрович

Вдовкіна Ольга Олегівна